

Principalitatea ideologică și spiritul de partid au devenit dominante în literatura proletară. O deosebită influență în cristalizarea pozițiilor ideologice și estetice ale literaturii proletare polone a avut-o literatura rusă și sovietică, care s-a bucurat de o caldă primire în rîndurile cele mai largi de cititori. După cum se știe, ideile revoluționarilor democrați ruși Bielinski, Cernișevski, Herțen, Dobroliubov, Pisarev, au jucat, începînd încă din secolul al XIX-lea, un rol important în dezvoltarea gândirii sociale din Polonia. St. Zeromski a exprimat părerea multora dintre contemporanii săi, notînd în jurnalul său la 13 aprilie 1883: « Fericirea patriei noastre, salvarea întregii țări eu o văd doar în socialismul rus »¹².

În deceniul al treilea al secolului al XX-lea, Partidul Comunist Polonez făcea apel la întărirea prieteniei dintre poporul polonez și popoarele Țării Sovietice. « Linia de demarcare a atitudinilor în mișcarea muncitorească poloneză — scria președintele Bolesław Bierut — era determinată de poziția față de U.R.S.S., față de victorioasa revoluție rusă. P.C.P., din primele zile ale existenței sale, a dus o luptă consecventă pentru includerea Poloniei în frontul luptei pentru socialism și a militat, în primul rînd, pentru unirea frățească dintre poporul polonez și popoarele Țării Sovietelor »¹³.

Contactul cititorilor poloni cu operele marilor scriitori ruși și sovietici, în traduceri ale lui J. Tuwim, Wł. Broniewski și ale multor alți reprezentanți de frunte ai literaturii polone, a contribuit la stabilirea legăturilor între aceste două popoare, la o cunoaștere mai profundă a realității sovietice, ca și a luptei poporului rus pentru transformarea socialistă a țării. Maiakovski, care vizitase în 1927 Polonia, scria în schița intitulată « Deasupra Varșoviei »: « Literatura Uniunii Sovietice reprezintă doar un sector în frontul uriaș al luptei popoarelor pentru eliberare; cuvintele noastre trec dincolo de graniță, iar acolo ele nu sînt doar niște lozinci-șablon cu scop agitatoric, ci apar ca niște slove libere și prin aceasta minunate care organizează și unesc detașamentele de stînga în vederea viitoarei lupte »¹⁴.

Convorbirile cu Maiakovski au produs o impresie deosebit de puternică asupra scriitorilor polonezi progresiști. Cam în aceeași vreme a apărut sub redacția lui A. Stern, o culegere din poeziile lui Maiakovski în traducerea lui J. Tuwim și Wł. Broniewski. Versurile lui Maiakovski, versurile poetului-tribun au jucat un rol revoluționar în dezvoltarea literaturii polone progresiste.

« Mi-e greu să explic, să analizez și să descriu covîrșitoarea impresie produsă de primul contact cu versurile lui Maiakovski... — își amintea J. Tuwim. Totul era nou, fără precedent, minunat, emoționant, revoluționar, parcă mă găseam în fața vijeliei, a tunetului, a focului. În strofe se simțea suflul revoluției, în rimă — suflul revoluției, în imagini — suflul revoluției. Am avut un sentiment puternic, copleșitor că în poezie s-a petrecut ceva uluitor, o adevărată revoluție artistică »¹⁵.

Poezia revoluționară rusă și îndeosebi poezia lui Maiakovski au avut o influență hotărîtoare, în formarea concepțiilor ideologice și artistice ale lui Broniewski. « Din toată creația poetică contemporană — scria Broniewski — cea mai puternică înrîurire a avut-o asupra mea poezia revoluționară rusă.

¹² Vezi « Nowa kultura », 1950, nr. 34.

¹³ Vezi « Правда », 17 decembrie 1948.

¹⁴ Vezi V.V. Maiakovski, *Полное собрание сочинений*, vol. 7, p. 444.

¹⁵ J. Tuwim, *Majakowski po raz pierwszy*. Odrodzenie, Warszawa, 1949, nr. 45.